

Aan de Rekenkamercommissie

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus S
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
26 juli 2022	4910624	BJZ	14 0412

Onderwerp

De praktijk van de Wob
Bij de gemeente Oss

Geachte commissie,

In opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) heeft Pro Facto te Groningen in 2021 een DoeMee-onderzoek ingesteld naar de toepassing van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) door decentrale overheden. De vergelijkende uitkomsten van dit onderzoek heeft uw Rekenkamercommissie in uw brief van 20 april 2022 aan de leden van de raad aangeboden.

Gelet op uw brief aan de raad van 20 april 2022 heeft het college inmiddels een bestuurlijke reactie aan de raad gegeven. Wij hadden echter onze reactie naar u moeten sturen. Uiteraard herstellen we dit graag door u de reactie te geven op het onderzoek, waarin we ingaan op uw aanbevelingen in voornoemde brief van 20 april 2022. De inhoud van de reactie is gelijk aan hetgeen naar de gemeenteraad is verzonden.

Van Wob naar Woo

Met ingang van 1 mei 2022 de Wet open overheid (Woo) in werking getreden en is de Wob met ingang van diezelfde datum vervallen.

Op grond van de Wob kon eenieder zich wenden tot een bestuur en vragen om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid. Dit betekent concreet dat

het bestuur gevraagd kon worden om documenten, die nog niet openbaar waren gemaakt, openbaar te maken.

De Woo is daarentegen een wet met een andere insteek. Naast verbetering van de informatiehuishouding van de overheid beoogt de Woo kortweg de toegang tot overheidsinformatie voor iedereen te vergroten door de actieve openbaarmaking te bevorderen. Dit betekent dat de overheid uit zichzelf (de wettelijk aangewezen categorieën) documenten openbaar moet maken.

Als vangnet blijft in de Woo wel de mogelijkheid bestaan om de overheid te verzoeken om documenten, die nog niet (actief) openbaar zijn gemaakt, alsnog openbaar te maken. Grosso modo vervangt de Woo de Wob niet, maar is de Wob een onderdeel van de Woo geworden.

Werkwijze Oss met betrekking tot Wob-verzoeken

Idealiter worden Wob-verzoeken decentraal in behandeling genomen door de (over het gevraagde onderwerp) verantwoordelijke vakafdelingen. Het is ons echter gebleken dat niet alle vakafdelingen voldoende expertise konden opbouwen met betrekking tot de Wob. Vanaf oktober 2019 vindt de coördinatie van de behandeling van de Wob-verzoeken gecentraliseerd door Juridische Zaken plaats. Als eerste verifieert Juridische Zaken of een verzoek ook daadwerkelijk een Wob-verzoek is. Een verzoek van een advocaat om toezending van het bijstandsdossier van de client bijvoorbeeld, is een verzoek om toezending van het procesdossier en geen Wob-verzoek. Daarna vraagt Juridische Zaken bij de vakafdelingen de relevante stukken op en zorgt vervolgens voor de besluitvorming.

Het college geeft zich er rekenschap van dat een correcte toepassing van de wettelijke weigeringsgronden altijd juridische aandacht zal vergen. Voorshands acht het college de gebruikte werkwijze adequaat, waarbij ervan uit gegaan mag worden dat bij omissies een en ander herstelbaar zal zijn in de te nemen beslissing op ingediend bezwaar.

Van Wob naar Woo

Met betrekking tot de Wob (openbaarmaking op verzoek) zal door de incorporatie in de Woo niet zoveel veranderen aan de juridische eisen met betrekking tot de uitvoering. Wel maakt het college zich zorgen over de ingekorte termijnen voor de behandeling van de verzoeken.

Elektronisch berichtenverkeer

De gemeente Oss heeft het elektronisch berichtenverkeer tussen burgers en overheid nog niet opengesteld. In de Woo is opgenomen dat dit mogelijk moet zijn. Daartoe is met ingang van 1

mei 2022 een digitaal verzoekformulier met DigID-verificatie op de gemeentelijke website geplaatst.

Openbaar maken via de eigen website

Openbaarmaking van documenten vindt plaats door toezending aan verzoeker en aan de eventuele derde-belanghebbende naar aanleiding van het betreffende Wob-besluit. Op grond van de Wob was het niet verplicht om de documenten op de eigen website te plaatsen. Na afronding van het onderzoek door Pro Facto deed zich eind 2021 de noodzaak voor om een Wob-dossier, bestaande uit een twintigtal vragen door een honderdtal verzoekers, uit efficiency overwegingen op de gemeentelijke website te plaatsen en de Wob-verzoekers in het Wob-besluit naar de betreffende webpagina te verwijzen voor de openbaar gemaakte documenten. De hierbij opgedane ervaring is gebruikt om met ingang van 1 mei 2022 te voldoen aan de daartoe wettelijke verplichting op grond van Woo om de openbare informatie via de eigen website te ontsluiten.

Informeren van volksvertegenwoordiging

Met betrekking tot de verantwoording aan de volksvertegenwoordiging, wil het college wijzen op een belangrijke wijziging. Op grond van artikel 3.5 van de Woo is het bestuur verplicht geworden in de jaarlijkse begroting aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering daarvan.

Actieve openbaarmaking

De Woo verplicht de in de wet benoemde elf categorieën documenten actief openbaar te maken. Alhoewel de Woo ter zake een fasering kent, zal de digitale aansluiting op het (nog verder te ontwikkelen c.q. in te richten) Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) veel werk vergen. Dit platform beoogt er voor te zorgen dat overheidsinformatie gemakkelijk te vinden is door een centrale plaats te bieden voor alle actief openbaar gemaakte overheidsinformatie in Nederland. Het wordt ontwikkeld door het Kennis- en exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP) een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Daarnaast is het van belang dat de gemeentelijke informatiehuishouding moet voldoen aan de eisen van de Woo.

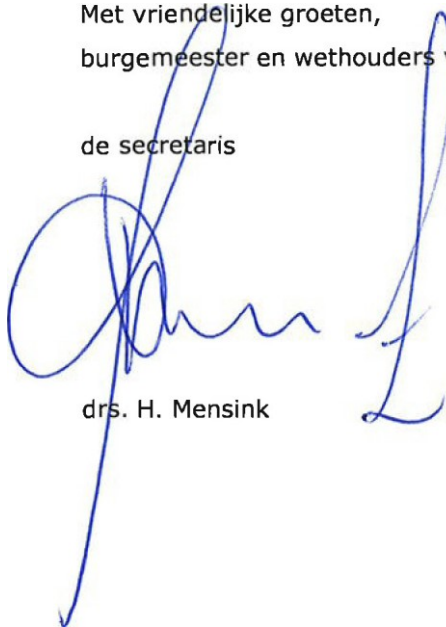
Uw aanbevelingen

Het college kan zich vinden in uw advisering.

1. Wij vinden het noodzakelijk om te zorgen voor een eenduidige manier van werken, die herkenbaar is voor bestuur, organisatie en samenleving zoals op grond van de actieve openbaarheid van de Woo beoogd wordt.
Inmiddels is op de website van de gemeente Oss informatie geplaatst over de wijze waarop een Woo-verzoek kan worden ingediend en is de mogelijkheid gerealiseerd om dit te doen met behulp van een digitaal verzoekformulier met DigID-verificatie.
2. Daarnaast gaat het college aan de slag met de ontsluiting van openbare informatie om te voldoen aan de wettelijke eisen van de Woo.
3. Het college onderschrijft uw aanbeveling dat ontsluiting van de wijze waarop de gemeente Oss omgaat met verzoeken in het kader van de Woo de drempel om verzoeken tot de gemeente te richten zal verlagen.
4. Het college geeft zich er rekenschap van dat een correcte toepassing van de wettelijke weigeringsgronden altijd juridische aandacht zal blijven vergen.

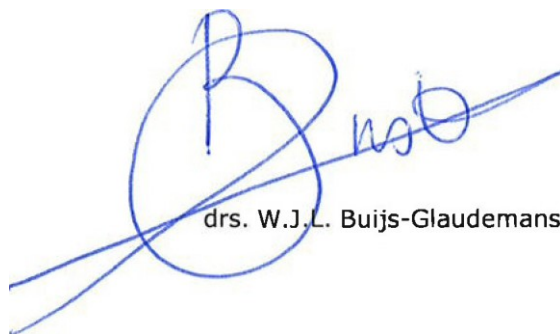
Met vriendelijke groeten,
burgemeester en wethouders van Oss,

de secretaris

drs. H. Mensink

de burgemeester

drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans